

Sygn. akt II KK 289/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Zdzisława Brodzisza

w sprawie **A. H. s. E. i S. L. s. M.**

oskarżonych o czyny z art. 258 § 2 i 3 k.k. oraz innych,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 lutego 2015 r.,

zażaleń obrońców oskarżonych na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11

lutego 2015 r., II KK 289/14, o zastosowaniu tymczasowego aresztowania na okres

3 miesięcy,

na podstawie art. 518 k.p.k. w zw. z art. 426 § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, wyrokiem z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. akt II KK 289/14, po rozpoznaniu kasacji wniesionych przez obrońców skazanych A. H. i S. L., uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 18 czerwca 2014 r., ... 118/14, i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Uchylając orzeczenie Sądu odwoławczego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. i art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k., zastosował wobec obu oskarżonych środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 11 maja 2015 r.

Z powyższym postanowieniem nie zgodzili się obrońcy oskarżonych wnosząc zażalenia.

Obrońca oskarżonego A. H. zarzucił „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych z podstawę zaskarżonego postanowienia, który miał wpływ na treść zaskarżonego postanowienia polegający na przyjęciu konieczności dalszego stosowania wobec oskarżonego środka izolacyjnego w postaci tymczasowego aresztowania podczas, gdy wobec oskarżonego Sąd Okręgowy w W. orzekł karę pozbawienia wolności w wymiarze 9 lat i 6 miesięcy oraz nie dostrzegł konieczności stosowania tymczasowego aresztowania, gdyż Sąd Okręgowy w G. orzekł wyrokiem łącznym z dnia 22 grudnia 2010 r. (sygn. akt ... 135/10) karę 15 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 15 listopada 1994 r. do dnia 15 listopada 1996 r., od dnia 14 lipca 2004 r. do dnia 25 lutego 2008 r., którą to karę oskarżony aktualnie odbywa, a kara łączna w niniejszej sprawie nie będzie mogła przekroczyć lat 15". Wskazując powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania w niniejszej sprawie.

Z kolei obrońca oskarżonego S. L. w swoim zażaleniu zarzucił „obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 249 § 1 k.p.k. poprzez uznanie, że zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania w niniejszej sprawie, po uchyleniu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 czerwca 2014 r. i przekazaniu sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, wymaga zastosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, w sytuacji, gdy:

- oskarżony, po uchyleniu wobec niego tymczasowego aresztowania brał udział w postępowaniu przez Sądem Okręgowym w W., sygn. akt ... 415/09 oraz Sądem Apelacyjnym, sygn. akt ... 118/14, pozostając do dnia 28 maja 2008 r. na wolności i w jakikolwiek sposób nie zakłócał postępowania;
- Sąd Okręgowy w W. wymierzając oskarżonemu wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 r. karę pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym trzy lata, nie zastosował wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania;
- obecnie oskarżony jest tymczasowo aresztowany w dwóch postępowaniach prowadzonych przez Prokuraturę Apelacyjną za sygn. ... 118/09 oraz ... 11/13".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenia są niezasadne i nie mogły doprowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia ani do jego uchylecia.

Wobec oskarżonych orzeczono w pierwszej instancji kary pozbawienia wolności w rozmiarze przekraczającym 3 lat, a więc potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego izolacyjnym środkiem zapobiegawczym znajdowała i znajduje swoją podstawę w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. Konieczność zastosowania tego środka przez Sąd Najwyższy jest konsekwencją uchylecia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania (art. 538 § 2 k.p.k.). W niniejszej sprawie nie występują również, co trafnie podkreślono w zaskarżonym postanowieniu, takie okoliczności, które nakazywałyby odstąpienie od stosowania tymczasowego aresztowania (art. 259 § 1 k.p.k.).

Z treści obu zażaleń wynika, że skarżący - inaczej określając podstawę odwoławczą (obrońca oskarżonego A. H. wskazuje na przyczynę regulowaną przepisem art. 438 pkt 3 k.p.k., natomiast obrońca oskarżonego S. L. powołuje się na podstawę określoną w art. 438 pkt 2 k.p.k.) – w rzeczywistości kwestionują wystąpienie w tej sprawie w odniesieniu do oskarżonych tej przesłanki zastosowania tymczasowego aresztowania jaką stanowi zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, co pozwala odnieść się do obu środków odwoławczych łącznie.

Argumentacja przywołana dla uzasadnienia stawianej przez obrońców tezy nie przekonuje. W szczególności nie można zgodzić się z twierdzeniem, że o braku tejże przesłanki przesądza fakt niezastosowania tymczasowego aresztowania przez Sąd Okręgowy w W., który wydał orzeczenie jako Sąd pierwszej instancji, czy też trwające aktualnie tymczasowe aresztowanie (oskarżonego S. L.) w innych sprawach. Sąd Najwyższy, tak jak każdy inny sąd, zachowuje samodzielność jurysdykcyjną (art. 8 § 1 k.p.k.) i sam fakt, że sąd a quo nie dostrzegł potrzeby stosowania w tym wypadku izolacyjnych środków zapobiegawczych nie jest dla sądu kasacyjnego w żadnym stopniu wiążący. Również stosowanie tymczasowego aresztowania w innych sprawach, w których wszakże środek ten może zostać w każdym czasie uchylony, nie ma przełożenia na decyzję o zastosowaniu środka

zapobiegawczego w tej sprawie, w której oparty on został na jednoznacznie określonej podstawie, ściśle wiążącej się z rodzajem orzeczenia wydanego przez Sąd pierwszej instancji, które to orzeczenie nie zostało przecież wzruszone - uchylony został wyłącznie wyrok Sądu Apelacyjnego.

Nie może wreszcie w tym wypadku być mowy, jak to podnosi jeden ze skarżących, o antycypacji kary, bowiem nieprawomocny wyrok Sądu Okręgowego w W. nie zawiera rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia okresów rzeczywistego pozbawienia wolności, zaś ewentualne objęcie orzeczonej tym wyrokiem kary pozbawienia wolności przyszłym wyrokiem łącznym nie zmienia faktu, wynikającego zresztą wprost z wywodów samego obrońcy oskarżonego A. H., że oskarżonemu do odbycia pozostało jeszcze ponad dwa lata pozbawienia wolności, co świadczy o tym, iż wymierzona temu oskarżonemu Kara, nawet przy uwzględnieniu okresu przez jaki - w związku ze stosowaniem instytucji z art. 85 i 86 k.k. - była już wykonywana, jest karą surową w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k. W związku z tym za trafne należy uznać stanowisko wyrażone w zaskarżonym postanowieniu, że potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w odniesieniu do obu oskarżonych uzasadniona jest grożącą im surową karą, która może motywować ich do bezprawnego wpływania na prawidłowy tok postępowania. W powyższym kontekście bez znaczenia pozostaje też podnoszona przez obrońcę S. L. okoliczność, że na pewnym etapie postępowania tego rodzaju działania ze strony tego oskarżonego nie były podejmowane.

Przypomnieć wreszcie należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. (a taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do obu oskarżonych), oraz przy braku przesłanek negatywnych z art. 259 § 1 i 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1). Orzeczone wobec oskarżonych przez sąd *meriti* kary pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu charakteru sprawy i rodzaju ciężących na oskarżonych zarzutów, w pełni uprawniały do zastosowania wobec nich najsurowszego z przewidzianych prawem środków zapobiegawczych.

W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie - jako zasadne - należało utrzymać w mocy.